

EĞİTİM :

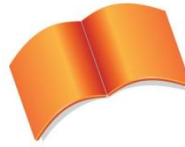
HTML ve CSS

Bölüm :

**HTML (HyperText Markup
Language)**

Konu :

HTML Nedir?

Microsoft Türkiye

Açık Akademi

HTML (HyperText Markup Language)

HTML, etiket (tag) adı verilen yapılardan oluşan, metin tabanlı bir işaretleme dilidir. HTML ile sayfada yer alacak içeriklerin (yazılar, resimler, animasyonlar, form bileşenleri), sayfanın neresinde, nasıl ve ne şekilde gösterileceği belirlenir. HTML dili, Internet Explorer veya diğer tarayıcılar (browser) tarafından yorumlanarak görsel bir içerik şeklinde sunulur. Tarayıcıların yaptığı işlem, sayfa içerisindeki bileşenleri alarak, HTML içerisinde tanımlandığı şekilde görüntülenmesini sağlamaktır.

Microsoft Expression Web Designer ve Dreamweaver gibi web sayfası editörleri kullanılarak HTML kodu yazmadan web sitesi oluşturabilmek mümkündür. Çünkü bu editörler, bir arayüzden tasarım yapma imkânı verirler. Bu araçlar sayesinde HTML kodları arka planda otomatik olarak oluşturulur.

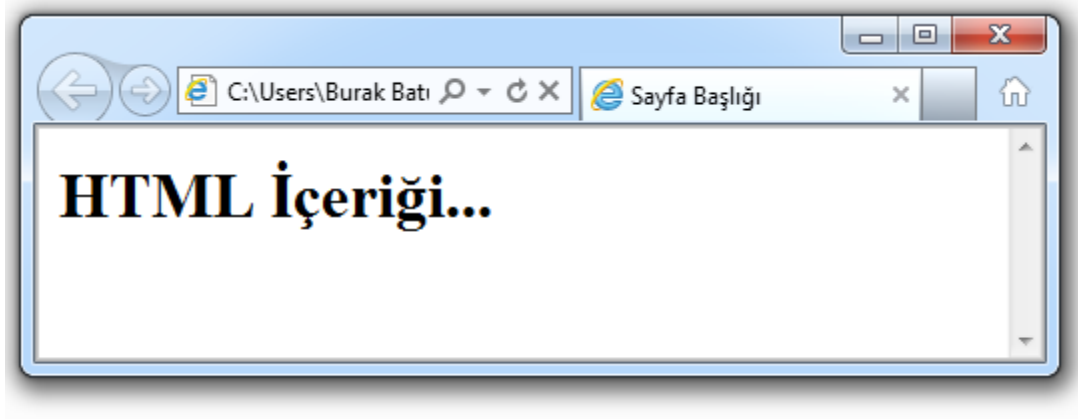
HTML'in bazı önemli özelliklerini şöyle sıralayabiliriz:

- HTML, Notepad gibi basit bir metin editörü ile yazılabilecek bir dildir. Yazılan kodlar, uzantısı **.htm** ya da **.html** olan bir dosya olarak kaydedilirse, bu dosya bir tarayıcı tarafından görüntülenebilir. HTML dosyaları herhangi bir derleyiciye (compiler) ihtiyaç duymaz. Web sunucusu gelen HTML isteği doğrudan cevapladığı için derleme yapılmaz ve tarayıcıda sadece HTML kodlarının çözülmesi (parse) yeterli olur.
- HTML hatalara karşı dirençsiz bir dildir. HTML'de yazılmış bir sayfa, tamamen hatalarla dolu olsa bile tarayıcı yorumlayabileceği kısmı görüntüler. Bu da sayfaların istenilmeyen bir şekilde görüntülenmesine sebep olabilir.
- HTML iç içe yer alan etiketlerden oluşur. Bir sayfanın düzgün görüntülenebilmesi için açılan her etiketin kapatılması ve etiketlerin aralarındaki hiyerarşiye uygun bir şekilde yazılması gereklidir. Bir etiketi başlatmak için **<etiket_adi>** ifadesi yazılır, o etiketi bitirmek için ise **</etiket_adi>** ifadesi yazılır. Böylece iki ifade arasındaki kısım o etiketin etki alanı içerisinde yer alır. Etiketlerin birçoğunda üst element - alt element (parent-child) ilişkisi bulunmaktadır ve alt elementlerin üst elementler içerisinde yer alması gerekmektedir.
- Bir HTML dosyası **<html>** etiketi ile başlayıp **</html>** etiketi ile kapatılmalıdır.

Aşağıda, HTML ile yazılmış basit bir web sayfası bulunmaktadır.

```
<html>
<head>
  <title>Sayfa Başlığı</title>
</head>
<body>
  <h1>HTML içeriği...</h1>
</body>
</html>
```

Yukarıdaki kodlar, Notepad gibi bir metin editöründe yazılarak, uzantısı **htm** veya **html** olacak şekilde kaydedilip, bir tarayıcıda çalıştırıldığında aşağıdaki gibi bir sonuç elde edilir. Buradaki **<h1>** elementi yazının birinci başlık sitilinde olacağını belirlemektedir.

Bir HTML dosyasının, standart olarak `<html>` etiketi ile başlayıp `</html>` etiketi ile bitmesi gerekir. `<html>` etiketinin içerisinde iki ana kısım bulunur.

Bunlar **`<head>`** ve **`<body>`** kısımlarıdır. Bir web sayfası ile ilgili tanımlamalar, JavaScript ve CSS gibi HTML dışında yazılacak kod kısımları, `<head>` ve `</head>` ifadeleri arasında yer almalıdır.

`<body>` ise bir web sayfasının gövde kısmını oluşturur. Body kısmında web sayfasının bileşenleri (yazılar, resimler vs.) bulunmaktadır. İçerik istenilen şekilde düzenlendikten sonra `</body>` ifadesi ile daha önce açılmış olan `<body>` etiketi kapatılır.

```
<html>
  <head>
    Sayfa ile ilgili tanımlamalar, JavaScript ve CSS kodları...
  </head>
  <body>
    Sayfanın içeriğini oluşturacak kısımlar(yazılar, resimler, vb...)
  </body>
</html>
```

HTML'de şu ana kadar bahsedilen etiketlerden tabii ki çok fazlası vardır. Şimdi HTML sayfalarında sıklıkla kullanılan HTML etiketlerine göz atma sırası. Burada bahsedecek olduğumuz etiketlerle örnek yapmak istersen tek ihtiyacın olan araç Notepad olacaktır; ancak Visual Studio üzerinde yeni bir HTML sayfası oluşturup Visual Studio'nun kod tamamlama özelliğinden de faydalanabilirsin.

EĞİTİM :

HTML ve CSS

Bölüm :

**HTML (HyperText Markup
Language)**

Konu :

Temel HTML Etiketleri

Microsoft Türkiye

Açık Akademi

Temel Sayfa Bileşenleri

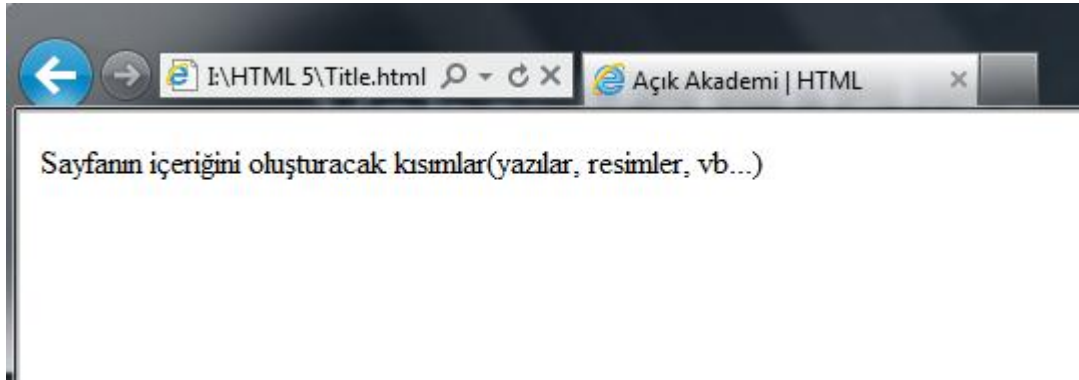
Bir HTML sayfasında o sayfanın HTML sayfası olduğunu belirten, sayfanın başlık kısmı ile gövde kısmını birbirinden ayıran elementler muhakkak olmalıdır. Bunlar HTML, HEAD ve BODY elementleridir. Bu kodlar ile HTML sayfası oluşturabilirsin. HEAD kısmı sayfaya özel tanımlamaların gerçekleştirilecek olduğu kısımdır. BODY ise sayfanın şeklinin belirleneceği kısımdır.

<title>....</title>

Title komutu, sayfanın başlığının belirlendiği bölümdür. Herhangi bir web sayfasını ziyaret ettiğinde tarayıcının üst bölümünde ilgili sayfanın adının yazdığını görürsün. HTML’de sayfanın başlığının belirlendiği bölüm TITLE komutudur ve TITLE komutu muhakkak HEAD etiketi arasında yer almalıdır. TITLE komutunu aşağıdaki şekilde kullanabilirsin.

```
<html>
  <head>
    <title> Açık Akademi | HTML </title>
  </head>
  <body>
    Sayfanın içeriğini oluşturacak kısımlar(yazılar, resimler, vb...)
  </body>
</html>
```

Kodları bir notepad aracılığı ile html sayfası olarak kaydedip sayfayı çalıştırabilirsin. Sayfa çalıştırıldığında tarayıcının en üzerindeki başlık bölümüne dikkat ettiğinde “Açık Akademi | HTML” yazıyor olacaktır.

HTML Satır Araları

HTML’de bir sayfanın içeriği belirlenirken metinlerin satır bazında birbirinden olan uzaklıklarını ayarlamak önemlidir, çünkü son kullanıcının hoşuna gitmesi gereken bir şeyler yapmak için yola çıkıyoruz. HTML’de metinleri paragraf bazında gruplamak için <P>,
 ve <HR> gibi etiketler kullanılabilir. Kullanılabilecek olan etiketler sadece bunlar değildir ve daha fazlası vardır.

<P>...</P>

Paragrafı simgeler. <P> etiketi kullanılarak HTML içerisinde tıpkı Word'de olduğu gibi paragraflar oluşturabilirsin. Sonraki bölümde göreceğin CSS sınıfları ile paragrafa özel stiller verip o paragraf içerisinde bulunan yazıların tamamının görünümü, kolaylıkla belirlenebilir.

**
**

Bir paragraf içerisindeki metnin alt satıra alınmasını sağlar.

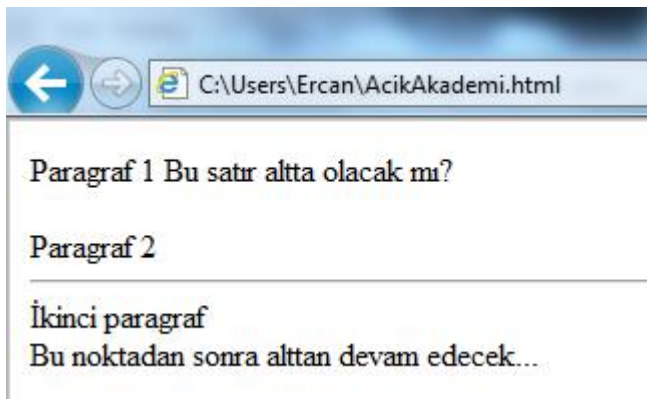
<HR />

HR'de BR gibi metni bir alt satıra alır ancak arada bir tane de çizgi koyar.

Şimdi açıklanan bu üç etiketi kullanan bir sayfa tasarlamam gerekiyor. Sayfada iki tane paragraf ve paragraf içerisindeki metinler alt satırlarda olsun.

```
<html>
<head>
  <title>Satır Araları</title>
</head>
<body>
  <p>
    Paragraf 1
    Bu satır altta olacak mı?</p>
  <p>
    Paragraf 2
    <hr />
    İkinci paragraf
    <br />
    Bu noktadan sonra alttan devam edecek...</p>
</body>
</html>
```

Bu kodları HTML sayfası olarak çalıştırıp aşağıda yer alan sonuçları görüntüleyebilirsin.

EĞİTİM :

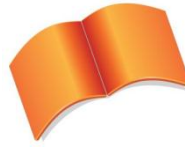
HTML ve CSS

Bölüm :

**HTML (HyperText Markup
Language)**

Konu :

Diğer Önemli HTML Etiketleri

Microsoft Türkiye

Açık Akademi

Başlıklar, Hizalama, Arka plan...

HTML’de metinlerin başlık olarak görünmesi gerektiği <h..> etiketi ile belirleniyor. Böylece sayfayı oluştururken başlıklar net bir şekilde belirtilebilmektedir. Burada önemli olan noktalardan bir tanesi Word’de de olduğu gibi yazının ne tarafa hizalı olarak duracak olduğudur. Bir diğeri ise sayfanın arka plan rengini, tasarım yapılan projeye göre belirleme ihtiyacı olmasıdır.

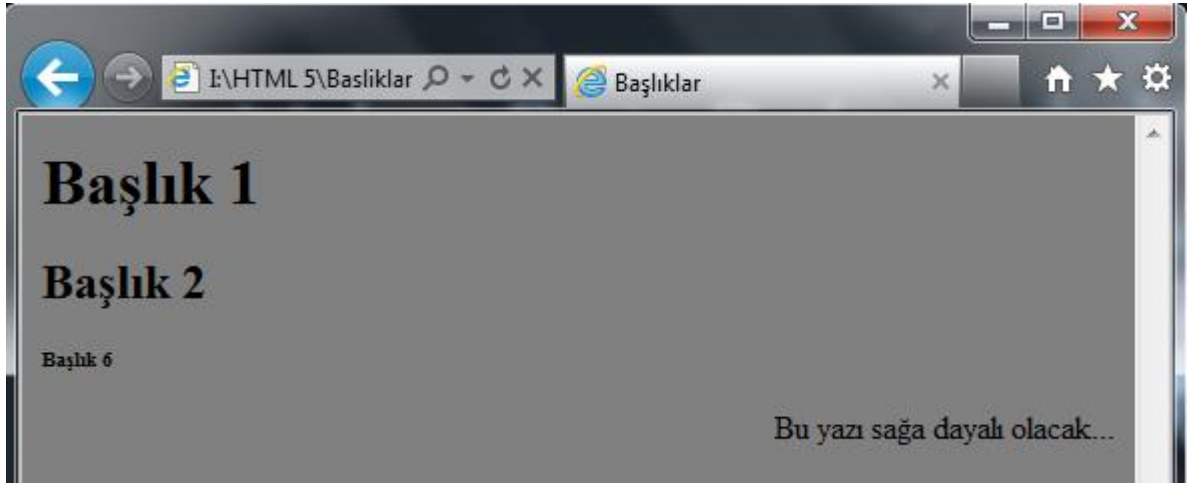
Arka plan rengi ile birlikte özellik mantığını irdelemek gerekir. Arka plan rengi belirtilirken direkt komut olarak sayfaya eklenmez. Sayfanın tamamını etkileyeceği için <body> etiketinin özelliği olarak sayfada yerini alır. Özellikler <body bgcolor="White"> şeklinde kullanılır.

Etiket	Özellik	İşlev
<body>.. </body>	bgcolor	HTML sayfasının arka plan komutunu tanımlar. #FF0000 şeklinde hexadecimal olarak ya da doğrudan rengin adı verilerek belirtilebilir.(Black,Blue...)
	text	Sayfada kullanılan yazıların rengini belirtir.
<hx>.. </hx>	align	h etiketi belirtilecek olan yazının başlık olacağını belirtir. Başlığın boyutu h’den hemen sonra 1 ile 6 arasında bir rakamla belirtilebiliyor. 1 en büyük 6 en küçük başlık boyutunu ifade etmektedir. center,left,ya da right alt komutlarıyla yazının sayfadaki konumunu belirleyebilirsiniz. (x=1,2,3,4,5,6)
<p>	align	center,left,ya da right alt komutlarıyla paragrafın sayfadaki konumunu belirleyebilirsiniz.

Yukarıdaki etiketler kullanılarak şöyle bir örnek oluşturulabilir:

```
<html>
<head>
  <title>Başlıklar</title>
</head>
<body bgcolor="gray" text="black">
  <h1>
    Başlık 1</h1>
  <h2>
    Başlık 2</h2>
  <h6>
    Başlık 6</h6>
  <p align="right">
    Bu yazı sağa dayalı olacak...</p>
</body>
</html>
```

Örneğe ait ekran görüntüsünü aşağıda bulabilirsiniz:

Resim (Image)

Sayfaya resim eklemek için *img* etiketi kullanılır. Bu etiket ile ilgili özellikler şunlardır;

Etiket	Özellik	İşlev
<img..>	src	Görüntülenecek resmin yolu.
	alt	Resmin üstüne gelindiğinde görüntülenecek açıklamayı girmeni sağlar.
	width	Resmin enini belirler.
	height	Resmin yüksekliğini belirler.
	border	Resmin etrafına verilecek çerçevenin kalınlığını piksel bazında girmeni sağlar.

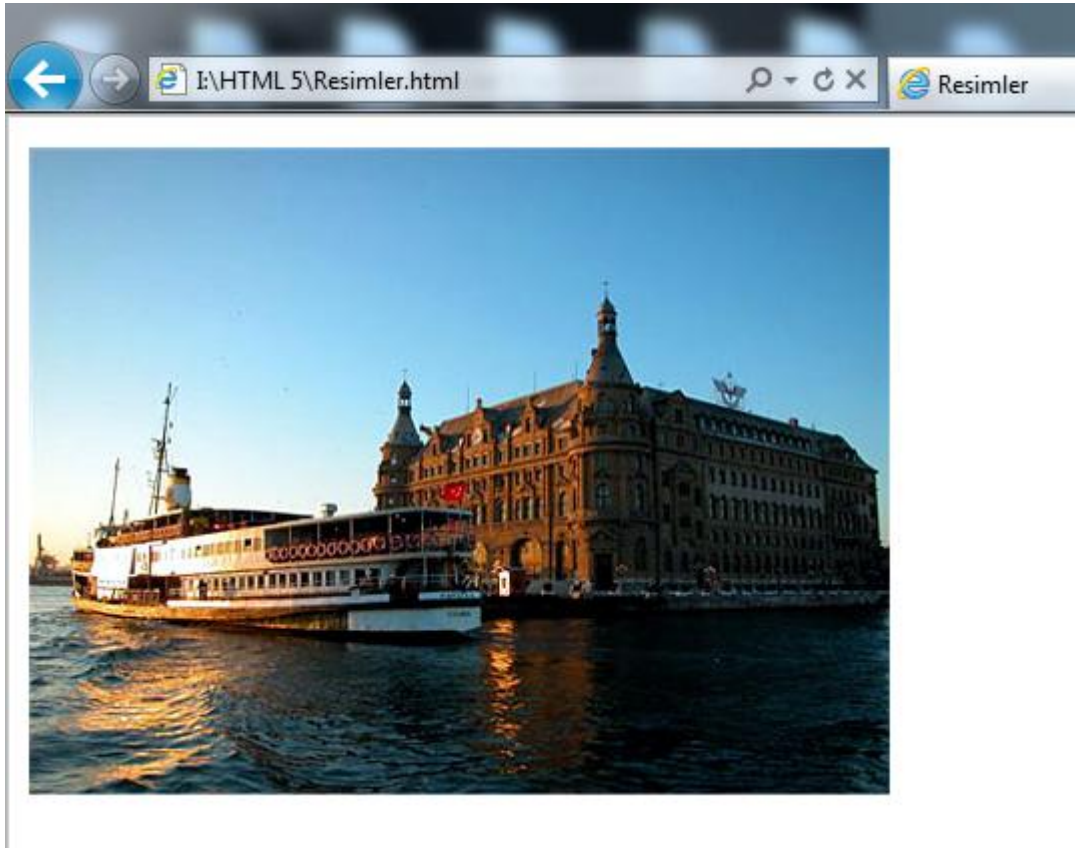
Bir resmi HTML bir sayfaya aşağıdaki şekilde ekleyebilirsiniz:

```
<html>
<head>
  <title>Resimler</title>
</head>
<body>

  <p>
    </p>

</body>
</html>
```

kadikoy.jpg resim dosyası için herhangi bir yol belirtilmediği için, bu dosyanın html dosyası ile aynı dizinde olduğu varsayılır. Sayfa hazırlandığında, aşağıdaki gibi görünecektir.

Bağlantı (Link)

Sayfalar arasında geçiş işlemleri için bağlantılar kullanılır. Bağlantılar `<a.. >` (anchor) etiketi ile gerçekleştirilebilir. Bağlantıları kullanarak sayfalar arasında geçiş yapabileceğin gibi sayfanın belli bölümlerinde tanımlamalar yapıp aynı sayfa içerisinde de geçiş yapabilirsin.

Daha önceki örnekleri gözünün önüne getir ve bir örnekten diğerine geçmek için sayfalardan birine

Etiket	Özellik	İşlev
<code><a>....</code>	href	Bağlantının işaret ettiği hedef burada belirtilir. Bu özelliğe http://www.microsoft.com ya da index.html gibi bir link yazılır ve bağlantıya tıklanıldığında kullanıcı o sayfaya yönlendirilir. Sayfa içerisinde name özelliği ile tanımlı alanlara erişilmek istendiğinde ise #bolumadi şeklinde bir hedef belirtilir imleç sayfanın o noktasına götürülür.
	name	Sayfanın daha sonra erişmek için kullanılacak olan ilgili bölümünün adı bu özellik ile tanınlanıyor.
	target	Bağlantının nerede açılacağı bu özellik ile belirtiliyor.

bağlantı ekleyip test et. Bu örneğin gerçekleştirilmesini sana bırakıyorum, yapacağın tek şey sayfanın body

bölümünde herhangi bir yerde Bağlantılara Git şeklinde bir link eklemek. Bu işlemi gerçekleştirdiğinizde sayfanızda [Bağlantılara Git](#) şeklinde bir bağlantı oluşturulacak ve tıkladığınızda, sizi baglanti.htm adresine yönlendirecektir.

Burada gösterilecek örnekte ise uzunca bir sayfayı düşünebilirsiniz. En üstte bir tane linkle sayfanın sonuna, en alttaki bir tane linkle ise sayfanın başına dönüyor olacağız. HTML’de çok görmeye alışık olmadığımız *a* etiketindeki *name* özelliğinin kullanıldığı bu örneğin kodları aşağıdaki gibi olacaktır.

```
<html>
<head>
  <title>Bağlantı</title>
<body>
  <p>
    <a name="top"></a>
    <h1>Bu Sayfanın Başı</h1></p>
    <p>
      <a href="#bottom">Sayfa Sonuna Git</a>
      <br /><br /><br /><br /><br /><br />
      <br /><br /><br /><br /><br /><br />
      <br /><br /><br /><br /><br /><br />
      <br /><br /><br /><br /><br /><br />
      <br /><br /><br /><br /><br /><br />
      <br /><br /><br /><br /><br /><br />
      <br /><br /><br /><br /><br /><br />
    <p>
      <a href="#top">Sayfa Başına Git</a>
      <a name="bottom"></a>
      <h1>Bu Sayfanın Sonu</h1></p>
    </body>
  </html>
```

Koda ait ekran görüntülerini de aşağıda bulabilirsiniz.

Metin Yapılandırma

HTML’de yazmış olduğun metinlerin birbirinden farklı görüntülenmesini sağlayabilirsin. Alt yazı, üst yazı vs. tipindeki yazılar oluşturmak istersen şu etiketleri kullanılabilirsin:

Etiket	İşlev
...	Koyu Yazı
<i>...</i>	İtalik Yazı
<small>...</small>	Yazı Normalden Küçük
<big>...</big>	Yazı Normalden Büyük
^{...}	Üst yazı.
_{...}	Alt yazı
<strike>...</strike>	Yazının üstüne bir çizgi çekmenizi sağlar.
<u>...</u>	alt çizgi
<tt>...</tt>	Monospaced yazı (harf genişlikleri aynı olan font)
<blockquote>...</blockquote>	Blok Yazı
...	Yazının karakterini ve özelliklerini ayarlamanıza yarar...

Bu etiketleri kullanan örnek bir kod bloğu ve ekran görüntüsünü aşağıda bulabilirsiniz.

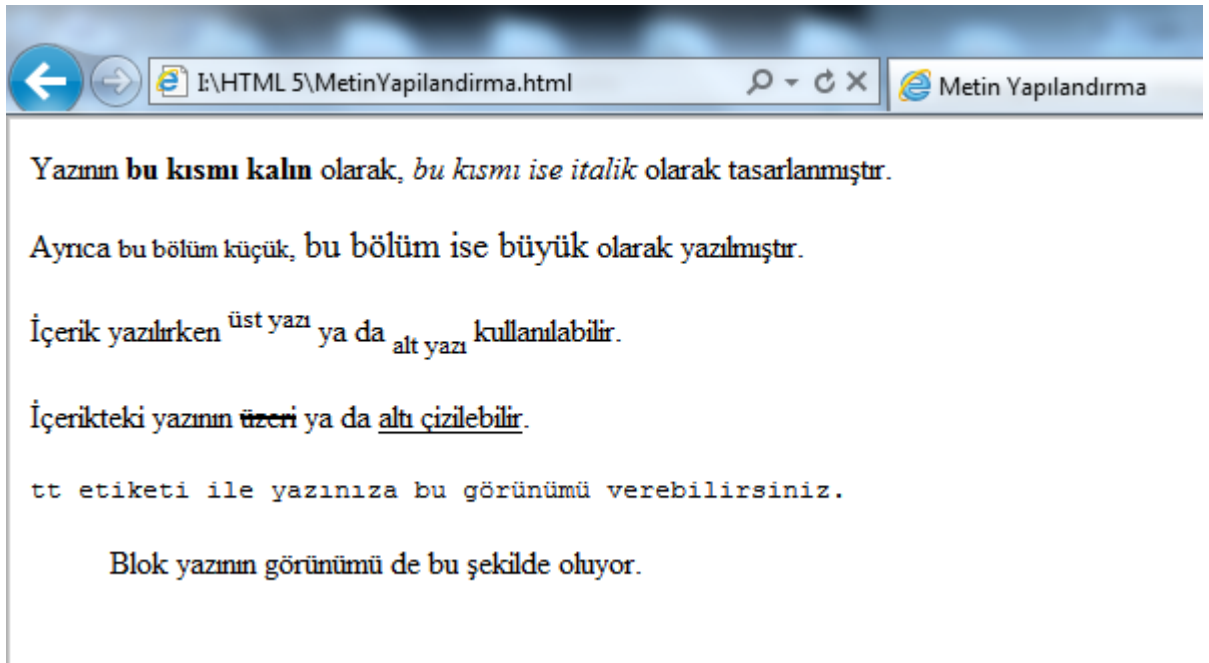
```
<html>
```

```

<head>
  <title>Metin Yapılandırma</title>
</head>

<body>
  Yazının <strong>bu kısmı kalın</strong> olarak, <i>bu kısmı ise italik</i> olarak tasarlanmıştır.<br/>
  <br/>
  Ayrıca <small>bu bölüm küçük</small>, <big>bu bölüm ise büyük</big> olarak yazılmıştır.<br/>
  <br/>
  İçerik yazılırken <sup>üst yazı</sup> ya da <sub>alt yazı</sub> kullanılabilir.<br/>
  <br/>
  İçerikteki yazının <strike>üzeri</strike> ya da <u>altı çizilebilir</u>.<br/>
  <br/>
  <tt>tt etiketi ile yazınıza bu görünümü verebilirsiniz.</tt><br/>
  <br/>
  <blockquote>Blok yazının görünümü de bu şekilde oluyor.</blockquote><br/>
  <br/>
</body>
</html>

```


Font Stilleri

Font stillerini metin yapılandırma elementleri ile yapabileceğin gibi font rengi, büyüklüğü gibi işlemleri font etiketi ile gerçekleştirebilirsin. Font etiketinin bazı özelliklerini aşağıdaki tablodan görüntüleyebilirsin:

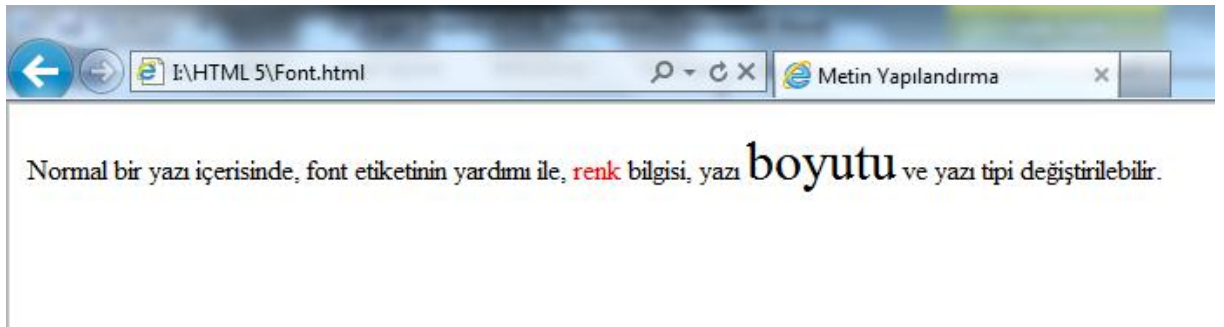
Etiket	Özellik	İşlev
....	color	Metnin rengi belirtilir.

	face	Font'un adı.
	size	1 ile 7 arası büyüklükleri girmeni sağlar. Ayrıca bir önceki değere göre + veya - komutlarıyla değişiklik yapmanı sağlar. Sabit değer 3'tür.

font etiketinin kullanıldığı örnek kod bloğu ve ekran görüntüsü aşağıda sunulmuştur:

```
<html>
<head>
  <title>Metin Yapılandırma</title>
</head>

<body>
  Normal bir yazı içerisinde, font etiketinin yardımı ile, <font color="red">renk</font> bilgisi, yazı <font
  size="+3">boyutu</font> ve yazı <font face="Arial Bold">tipi</font> değiştirilebilir.
</body>
</html>
```


Tablo Oluşturma

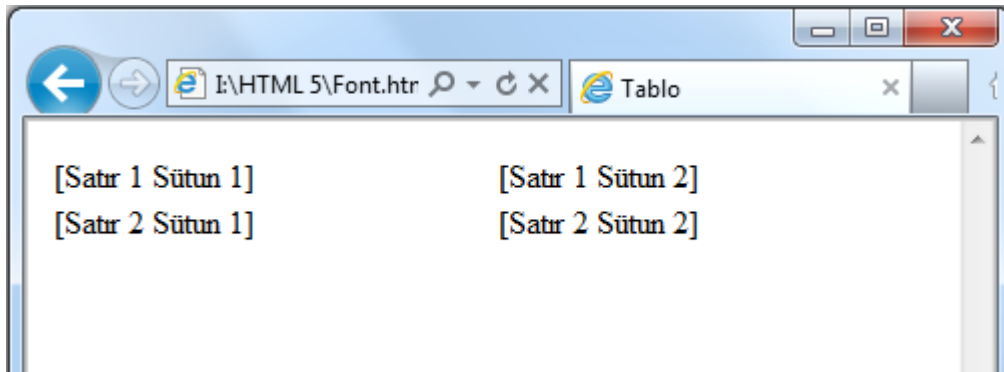
HTML'de çok sık kullanılan tablolar, sayfa içi tasarımların oturtulması için kullanılabilir. Aynı zamanda Word'de olduğu gibi tablo formatında veriler görüntülemek için de bu özellikten faydalanılabilir. Tablonun özellikleri aşağıdaki şekildedir:

Etiket	Özellik	İşlev
<table>....</table>	cellspacing	Hücreler arası boşluk mesafesi.(Pixel)

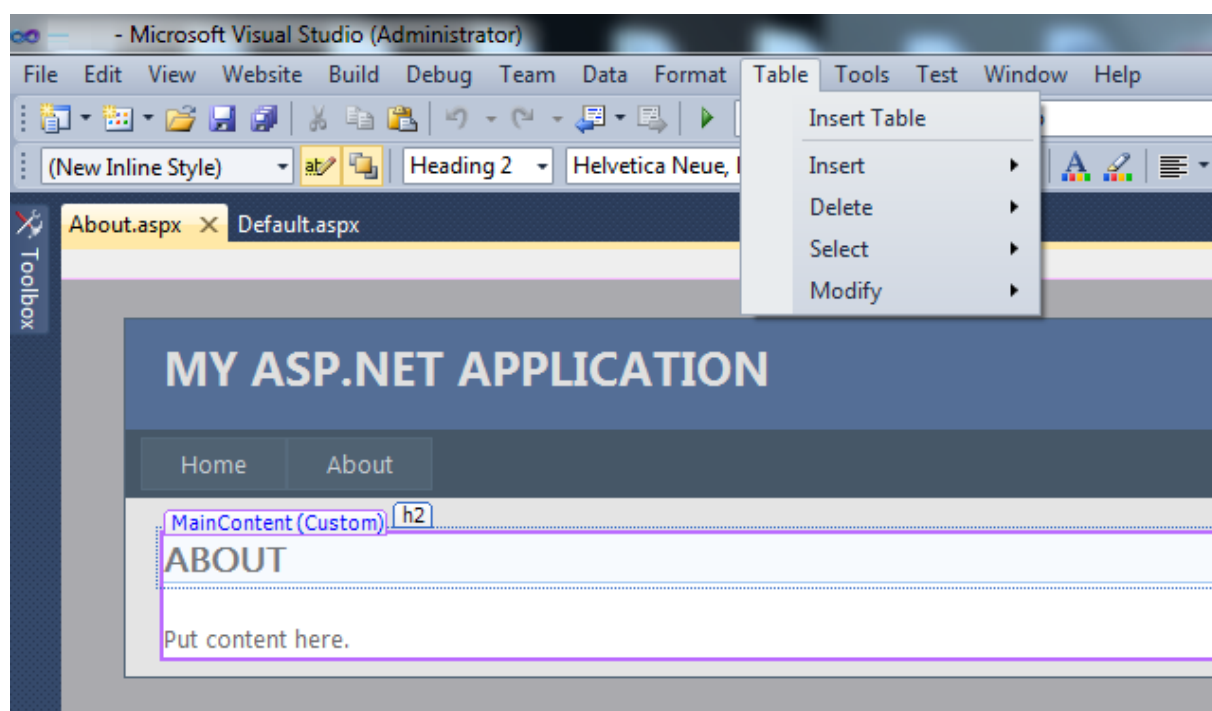
	cellpadding	Hücreler içi doldurma mesafesi.(Pixel)
	border	Çerçeve
<tr>..</tr> <td></td>	bgcolor	Arka plan rengi
	background	Arka Plan resmi
	weight,height	Genişlik Yükseklik....

İki satır ve iki sütundan oluşan bir tablo en basit haliyle aşağıdaki gibi oluşturulabilir.

```
<table style="width: 100%">
  <tr>
    <td>[Satır 1 Sütun 1]</td>
    <td>[Satır 1 Sütun 2]</td>
  </tr>
  <tr>
    <td>[Satır 2 Sütun 1]</td>
    <td>[Satır 2 Sütun 2]</td>
  </tr>
</table>
```


Tablo oluştururken Visul Studio'nun tablo oluşturma ekranlarını da kullanabilirsin. Herhangi bir html sayfasının *design* kısmındayken Visual Studio'nun menülerine baktığında *Table* isimli bir menü dikkatini çekecektir. Bu menü aracılığı ile sihirbazlarla kod yazmadan basit html tasarımlar yapmak mümkündür.

EĞİTİM :

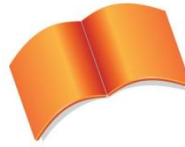
HTML ve CSS

Bölüm :

**CSS (Cascading Style
Sheets)**

Konu :

CSS Nedir?

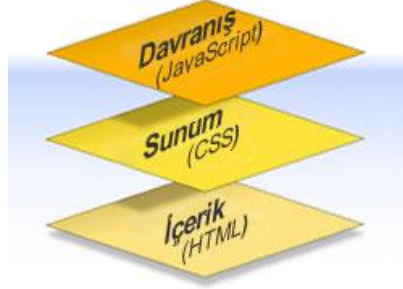
Microsoft Türkiye

Açık Akademi

CSS Nedir?

Bir web sayfasının gerçekten ne olduğunu hiç düşündün mü? Bazı insanlar web sayfasını görsel bir ortam – ziyaretçinin ilgisini çekecek bilgi içeren/içermeyen estetik olarak hoş bir deneyim - olarak düşünür. Diğer insanlar ise web sayfasını okuyucuya estetik şekilde sunulan bir belge olarak düşünür. Teknik açıdan bakıldığında doküman yorumlanması daha uygun olacaktır.

Yapı taşları incelendiğinde, bir web dokümanı 3 katmandan oluşur denebilir : İçerik, sunum ve davranış.

İçerik katmanı mutlaka bulunmalıdır. Bu katman, okuyucuya sunulmak istenen bilgilerden oluşur. İçerik, yapısını ve söz dizimini oluşturan HTML kullanılarak sayfaya gömülür. Günümüzde web'deki içeriğin çoğunluğu metin tabanlı olmakla birlikte imaj, animasyon, ses, video ve yayınlamak istediğin herhangi bir şey de içerik katmanına dahil olabilir.

Sunum katmanı, hazırlanan web dokümanına ulaşan kişiye, içeriğin nasıl görüneceğini tanımlar. Bir web sayfasına erişmenin en genel yolu tabi ki bir tarayıcı (explorer) kullanmaktır.

Davranış katmanı, web dokümanı ile kullanıcı arasında gerçek zamanlı bir etkileşimi dahil eder. Bu görev JavaScript gibi bir script dili ile gerçekleştirilir. Buradaki etkileşim, hazırlanan formdaki textbox kontrolünün boş geçilip geçilmemesinden masaüstü uygulaması gibi görünen gelişmiş bir web uygulamasına kadar herşey olabilir.

Üç katmanı aynı dokümanda iç içe yazmak mümkündür. Ancak bunları ayırmanın önemli bir avantajı vardır. Diğer katmana müdahale etmeden bir katmanda güncelleme yapabilir veya tamamen değiştirebilirsin.

CSS (Cascading Style Sheets), bir web sayfasında sunum katmanını kontrol etmek için önerilen yoldur. HTML ile bir sayfanın kullanıcıya nasıl görüneceğini belirleyebilirsin. Ancak CSS kullanmak, içeriğin stil kodlarından tamamen ayrı tutulması açısından avantajlıdır. Örneğin 1000 ayrı web sayfasından oluşan bir sitenin görsel ayarları tek bir css dosyasında saklanabilir. Ayrıca CSS, HTML'deki görsel elementlerin kullanımına göre sayfa üzerinde daha fazla kontrol, dolayısıyla daha rahat bir çalışma ortamı sunar.

CSS Kullanmanın Avantajları

CSS ile görsel katmanın özelleştirilmesinin sunduğu en önemli avantajlar şöyle sıralanabilir :

- Bütün stil ayarları, sınırlı sayıda css dosyasında saklanır. Bunun, çok sayıda sayfadan oluşan web sitesinin bakımı üzerindeki pozitif etkisi yadsınamaz. Tek bir stil dosyasını güncellemek, yüzlerce web sayfası üzerinde değişiklik yapmaktan çok daha efektif olacaktır.
- Uygulamanın tükettiği internet bant genişliğinden yapılan tasarruf, kayda değerdir. Css dosyası, yapılan ilk talebin ardından istemci bilgisayarda önbelleğe alınarak saklanır. Aynı css dosyasını kullanan diğer sayfa taleplerinde buradan çağrılarak kullanılır; yani her seferinde tekrar tekrar karşı taraftan yüklenmez. İnternet bant genişliğinin bu şekilde az kullanımı, site sahibine maliyetlerin düşmesi olarak geri döner. Bunun yanında siteyi görüntüleyen ziyaretçinin sayfayı daha hızlı yüklemesini sağlar.
- İçerik ile sunum katmanının (görsel ayarların) ayrılması, site sahibine içeriği başka amaçlarla (RSS besleme yada metni sese dönüştüren sistemlerde) kullanırken de büyük kolaylık sağlar.

Ayrıca belirtmekte fayda var ki; her ne kadar CSS içerikten ayrı olarak geliştirilse de sayfaya uygulanırken HTML ile birlikte kullanılır.

CSS ile Yapılabilenler

CSS kullanarak HTML ile yapılması zor olan yada yapılamayan birçok şeyi yapabilirsin. Bir sayfadaki tüm öğeleri veya belli bir kısım öğeyi, renk, boyut, arka plan resmi, sayfadaki konumu, ve daha birçok özelliği yönünden CSS ile tanımlayabilirsin. CSS öğrenmesi en kolay dillerden birisidir.

CSS Öğrenmek için Gerekenler

CSS öğrenmek için gereken en önemli bilgi Temel HTML bilgisidir. HTML bilmeden CSS kodlarını kullanman zor olacaktır. Burada anlatılan konu CSS olduğu için HTML bildiğin varsayılır.

EĞİTİM :

HTML ve CSS

Bölüm :

**CSS (Cascading Style
Sheets)**

Konu :

CSS Temelleri

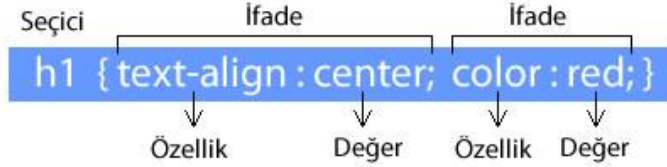
Microsoft Türkiye

Açık Akademi

CSS Söz Dizimi

Bir css kuralı, 2 önemli bileşenden oluşur :

- Seçici (selector)
- Bir yada daha fazla ifade (declararation)

Burada seçici, stil vermek istediğin normal HTML elementidir. Her ifade, bir özellik ve bir değerden oluşur. İfade içindeki özellik, değiştirmek istediğin görsel niteliktir. Her özelliğin bir değeri olmalıdır.

Her css ifadesi, noktalı virgül (;) ile sona erer. Ayrıca ifade grubu süslü parantez ({...}) ile çevrelenir.

```
p { color:Aqua; width:200; }
```

yada daha rahat okunurluk için

```
p
{
    color:Aqua;
    width:200;
}
```

Bu şekilde bir stil tanımlaması yapıldıktan sonra html içinde herhangi bir atamaya ihtiyaç yoktur. Bu stili referans alan web sayfasındaki bütün <p> elementleri, renk ve genişlik bilgisini buradan alır.

CSS Yorumları

Kod yazarken olduğu gibi, css ile çalışırken de çeşitli notlar tutma ihtiyacı olabilir. İleride güncelleme yapılırken faydalı yorum satırları oluşturmak için /* ile başlayıp */ ile bitirmen gerekir.

```
p
/*Tek satırlık bir yorum*/
{
    color:Aqua;
    /*Çok satırlık
    bir
    yorum*/
    width:200;
}
```

id Özel Seçicisi ile Çalışmak

Bir HTML elementine stil vermenin yanında CSS kendi özel seçicilerini oluşturmana da izin vermektedir. Bunlardan ilki id isimli seçicidir.

Tek bir elemente özel stil vermek için kullanılır.

Hazırlanan özel stil, uygulanmak istenen HTML elementinin id niteliğine verilerek kullanılır. Özel stile isim verilirken, ismin önüne # işareti konulur (#ozel gibi). Ardından HTML elemente şeklinde atanır.

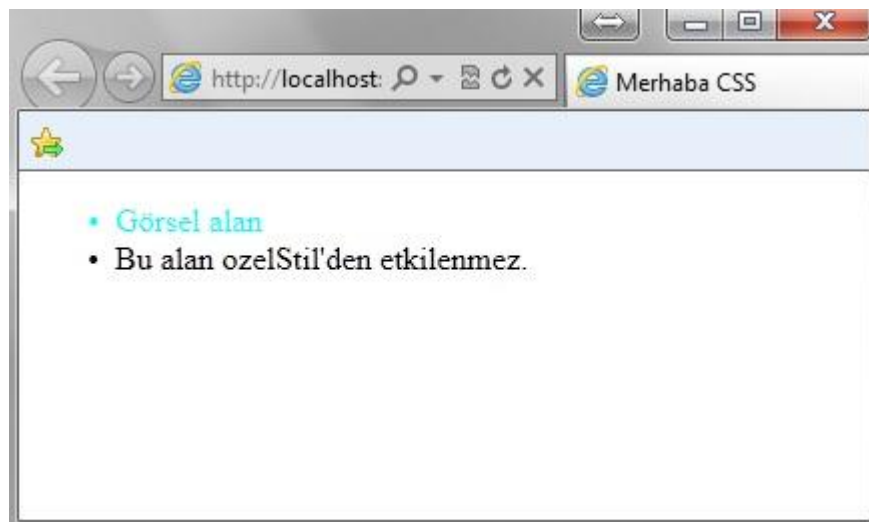
```
<html>
<head>
<title>Merhaba CSS</title>
<style type="text/css">

    #ozelStil
    {
        margin-top:20;
        color:Aqua;
    }

</style>
</head>

<body>
<ul>
<li id="ozelStil">Görsel alan</li>
<li>Bu alan ozelStil'den etkilenmez.</li>
</ul>
</body>
</html>
```

Çıktı şöyle olacaktır :

class Özel Seçicisi ile Çalışmak

Birden fazla elemente aynı stili vermek için kullanılan özel seçicidir. *id* seçicisinin aksine *class* seçicisi birçok element üzerinde kullanılabilir.

class seçicisi HTML class niteliğini kullanır ve önüne nokta (.) koyularak tanımlanır.

Aşağıdaki class seçicisini kullanmak istediğinde HTML içerisinde class="sagaHizali" yazman gerekir.

```

<html>
<head>
  <style type="text/css">
    .sagaHizali
    {
      text-align:right;
    }
  </style>
</head>

<body>
  <h2 class="sagaHizali">Sağa dayalı yazı</h2>
  <h4 class="sagaHizali">Sağa dayalı diğer yazı</h4>
</body>
</html>

```

Bu css ve html kullanılarak hazırlanan dosyanın ekran çıktısı aşağıdaki gibi olacaktır :

Bir Web Sitesinde Css Kullanımı

HTML içinde *style* gibi nitelikleri kullanarak bir sayfaya görsellik verilebilir. Bunun dışında bir web sitesinde css kullanmak için 2 alternatiften bahsedilebilir :

- Harici Stil Şablonu (External Style Sheet)
- Dahili Stil Şablonu (Internal Style Sheet)

Harici Stil Şablonu (External Style Sheet)

Bir şablon, birden fazla sayfaya atanmak istendiğinde harici stil şablonu kullanmak en efektif yoldur. Harici bir dosya olarak hazırlanan css ile bütün bir web sitesinin görüntüsünü tek bir dosyayı güncelleyerek değiştirebilirsin.

Her sayfada, css uzantılı dosyanın referansı olmalıdır. Bu, <head> etiketi içine yazılacak <link> etiketi ile mümkün olur.

```

<head>
  <link rel="stylesheet" type="text/css" href="stilDosyam.css" />
</head>

```

Harici stil şablonu, herhangi bir metin editörü ile hazırlanabilir. İçerisinde html etiketleri yer almaz. Hazırlanan şablon, .css uzantılı bir dosya olarak kayıt edilir.

Dahili Stil Şablonu (Internal Style Sheet)

Bir web sayfası, kendine özgü bir stil kullanacaksa bu şablon tercih edilir. İlgili html sayfasının <head> etiketi içerisinde stiller tanımlanır ve sadece tanımlandığı sayfa içinde kullanılır.

```
<head>
  <style type="text/css">
    .sagaHizali
    {
      text-align:right;
    }
  </style>
</head>
```

Çoklu Stil Şablonu Kullanımı

Bir sayfa için hem harici stil şablonu hem de sayfa içinde dahili stil tanımlanmış olabilir. Aynı zamanda html elementlerin içinde gömülü stil bilgilerinin de olduğunu düşün. Eğer aynı element için farklı kaynaklardan stiller atanmış ise geçerli olacak stilin hangisi olacağı karışıklık yaratabilir.

Öncelik sıralaması şöyle olacaktır :

1. Gömülü stil şablonu (Inline style) : Html elementlerinin içinde
2. Dahili stil şablonu (Internal style sheet) : <head> etiketinin içinde
3. Harici stil şablonu (External style sheet)

EĞİTİM :

HTML ve CSS

Bölüm :

**CSS (Cascading Style
Sheets)**

Konu :

CSS ile Görsellik

Microsoft Türkiye

Açıık Akademi

CSS Link

Bir web sayfasından sitedeki başka bir sayfaya yada başka bir siteye yönlendirilmesini sağlayan linkler farklı şekillerde stillendirilebilir. Bu stil, bütün css özellikleri ile verilebilir. Altı çizilmesi gereken bir nokta vardır. Bu da sayfadaki linkin farklı durumlarıdır. <a> etiketi ile hazırlanan linkin sayfada farklı durumları (states) bulunmaktadır :

- a:link → Linkin henüz ziyaret edilmemiş normal hali
- a:visited → Kullanıcının önceden ziyaret ettiği linkin durumu
- a:hover → Kullanıcının fare ile linkin üzerinde gezindiği hali
- a:active → Linkin kullanıcı tarafından tıklandığı andaki hali

Bir linkin farklı durumlarına, farklı stiller atanabilir. Bunu bir örnek üzerinde görmek için aşağıdaki css kodlarını incele :

```
<html>
<head>
  <style type="text/css">
    a:link {color:blue;}
    a:visited {color:green;}
    a:hover {color:red;}
    a:active {color:black;}
  </style>
</head>

<body>
  <p>
    <a href="#" >Örnek link</a>
  </p>
</body>
</html>
```

CSS Text

Metin Rengi

color özelliği, bir metne yazı rengi belirlemek için kullanılır. Renk vermek için şu yollar tercih edilebilir :

1. Adı ile : red
2. HEX değeri ile : #ff0000
3. RGB değeri ile : rgb(255,0,0)

Aşağıdaki örnekte <body> elementine sayfa için varsayılan renk ve sayfadaki bazı p elementleri için ve h2 başlıklarına bir yazı rengi ataması yapılır.

```
<html>
<head>
  <style type="text/css">
    body {color:blue;}
    p.onemli {color:red;}
    h2 {color : Orange;}
  </style>
</head>

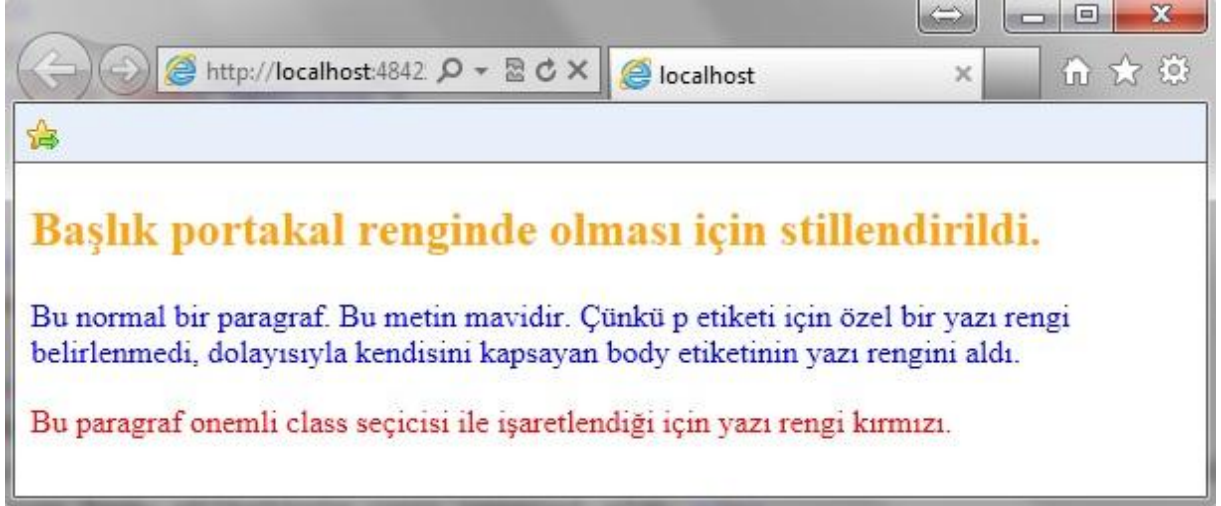
<body>
```

<h2>Başlık portakal renginde olması için stillendirildi.</h2>

<p>Bu normal bir paragraf. Bu metin mavidir. Çünkü p etiketi için özel bir yazı rengi belirlenmedi, dolayısıyla kendisini kapsayan body etiketinin yazı rengini aldı.</p>

```
<p class="onemli">Bu paragraf onemli class seçicisi ile işaretlendiği için yazı rengi kırmızı.</p>
</body>
</html>
```

Bu html dosyanın ekran çıktısı şöyle olacaktır :

Metin Hizalaması

text-align özelliği, bir metne yatayda hizalama vermek için kullanılır. Bir yazı ortalanabilir (center), sola/sağa yaslanabilir (left/right) yada satırdaki diğer yazılara göre hizalanabilir (justify).

Bir örnekle metin hizalamasına açıklık getirmeye ne dersin :

```
<html>
<head>
  <style type="text/css">
    h2 { text-align:center; }
    li.makale { text-align:justify; }
    li.isim { text-align:right; }
  </style>
</head>

<body>
<h2>Ortalı Başlık</h2>
<ul>
  <li class="isim">Sağa dayalı yazar adı</li>
  <li class="makale">justify olarak atanan text-align özelliği sayesinde bu uzun yazıyı okurken eğer
    tarayıcıyı büyütüp küçültürsen, yazının düzenini koruduğunu göreceksindir. Birçok haber sitesi ve blog bu
    özellikten faydalanır.</li>
</ul>
</body>

</html>
```

Sen de bu örneği kendin yaparak html uzantılı bir dosya olarak kaydet ve çalıştır. Ardından tarayıcıda sonuçları analiz ederek öğrenme sürecini hızlandır. İşlem sonrasındaki görsel çıktı aşağıdaki gibi olmalıdır:

Metin Dekorasyonu

text-decoration özelliği en çok bir metnin altını çizmek, üstünü çizmek yada bunları kaldırmak için kullanılır.

Linklerin alt çizgisini kaldıran aşağıdaki css satırını incele :

```
a { text-decoration:none; }
```

Bunun yanında düz yazıları dekore etmek için de *text-decoration* özelliğinden faydalanılabilir :

```
<html>
<head>
  <style type="text/css">
    h2 { text-decoration:overline; }
    h3 { text-decoration:line-through; }
    h4 { text-decoration:underline; }
  </style>
</head>

<body>
  <h2>Başlık 2</h2>
  <h3>Başlık 3</h3>
  <h4>Başlık 4</h4>
</body>

</html>
```

Örneği html uzantılı bir dosya olarak kaydedip çalıştırdığında alacağın ekran çıktısı aşağıdaki gibi olacaktır :

Faydalanabileceğin diğer önemli css metin özellikleri şöyle sıralanabilir :

letter-spacing	Yazı içindeki karakterlerin arasındaki boşluğu belirler
line-height	Satır yüksekliği belirlenir.
text-shadow	Yazıya eklenecek gölge efektini belirler
text-transform	Yazının büyük/küçük harf durumunu kontrol eder.
vertical-align	Bir elementin dikey hizalamasını ayarlar.
word-spacing	Yazıdaki kelimelerin arasındaki boşluğu artırır yada azaltır.

CSS Font Aileleri

Bir metnin font ailesi, *font-family* özelliği ile atanır. Bu özellik aynı anda birden fazla değer alabilir; eğer tarayıcı ilk fontu desteklemiyorsa ikinci fontu dener. Dolayısıyla kullanmak istediğin özel bir font ile başlayıp her yerde geçerli bir fontla bitirmek tercih edilebilir. Çoklu font ailelerini virgülle ayrılacak şekilde yazabilirsin.

Eğer kullandığın font bir kelimeden fazlaysa tırnak içine alman gerekir : “Arial Black” gibi
CSS içerisine aşağıdaki şekilde tanımlayıp makaleFontu class ismi ile bu font ailelerini kullanabilirsin.

```
p.makaleFontu { font-family:Calibri, "Arial Black", sans-serif; }
```

Font Stili

font-style özelliği en çok metinleri *italic* yapmak için kullanılır. Yada stil değiştirilerek metin italikten normale dönüştürülebilir.

Aşağıdaki örnekte <p> elementi için yazılan 2 ayrı class seçicisi ile metinlere normal ve italik font stili verilmesini görebilirsin :

```
<html>
<head>
  <style type="text/css">
    p.duz {font-style:normal;}
    p.italik {font-style:italic;}
  </style>
</head>

<body>
  <p class="duz">Bu normal yazıdır.</p>
  <p class="italik">Bu ise italik bir yazıdır.</p>
</body>

</html>
```

Font stili için yazdığın css ve html için ekran çıktısı aşağıdaki gibi olacaktır :

Faydalanabileceğin diğer önemli font özellikleri şöyle sıralanabilir :

font	Tek bir tanım ile bütün font özellikleri belirlenebilir.
font-size	20px şeklinde kesin yada 2em gibi göreceli olarak yazı boyutu belirlenebilir
font-variant	Metnin büyük harflerle baş harfi daha büyük olacak şekilde stillendirilmesini sağlar.
font-weight	Metnin kalınlığını ayarlar (bold gibi)

CSS Listeleri

CSS ile kullanılabileceğin liste özellikleri sana sıralı ve sırasız liste kalemi işaretçisi atamanı sağlar. Bunun yanında liste kalemi işaretçisi olarak imaj kullanma imkanı sunar.

HTML ile 2 tip liste yapabilirsin :

- Sırasız (Unordered) : Listedeki elemanlar için madde işaretleri kullanılır.
- Sıralı (Ordered) : Listedeki elemanlar için numara yada harf kullanılır.

CSS kullanarak bu yetenek genişletilebilir ve liste elemanı için işaretçi olarak imaj kullanılabilir.

Farklı Liste Elemanı İşaretleri

İçi dolu daire, kare gibi sırasız (ul), roman rakamları, küçük harfler gibi sıralı (ol) işaretçiler kullanılabilir.

Bunları bir örnek üzerinde görebilirsin:

```
<html>
<head>
  <style type="text/css">
    ul.kare {list-style-type:square;}
    ul.daire {list-style-type:disc;}
    ol.roman {list-style-type:lower-roman;}
    ol.sayi {list-style-type:decimal;}
  </style>
</head>

<body>
<p>Sırasız liste için örnekler</p>

<ul class="kare">
  <li>Bellek</li>
  <li>Ana kart</li>
  <li>İşlemci</li>
</ul>
```

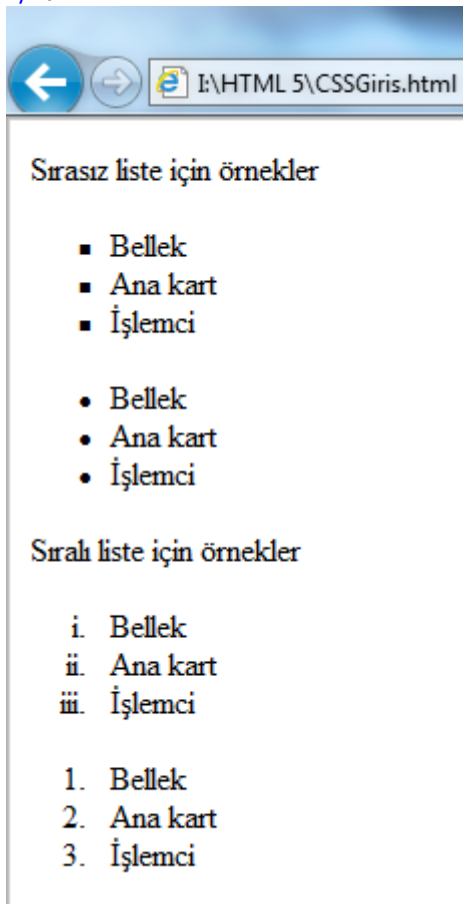
```
<ul class="daire">
  <li>Bellek</li>
  <li>Ana kart</li>
  <li>İşlemci</li>
</ul>
```

<p>Sıralı liste için örnekler</p>

```
<ol class="roman">
  <li>Bellek</li>
  <li>Ana kart</li>
  <li>İşlemci</li>
</ol>
```

```
<ol class="sayi">
  <li>Bellek</li>
  <li>Ana kart</li>
  <li>İşlemci</li>
</ol>
```

```
</body>
</html>
```


CSS Background

CSS background özelliği, bir element için arka plan tanımlamak için kullanılır. Arka plan efektleri için kullanılan farklı özellikler bulunmaktadır.

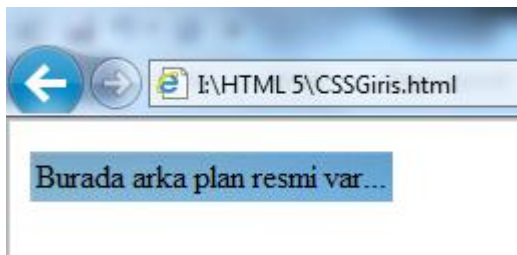
Arka Plan Resmi

background-image özelliği ile bir elementin arka planında kullanılmak istenen resim belirtilebilir. Örneğin body elementine verilen bir arka plan resmi ile bütün sayfanın sitenin bir imaj ile kaplanmasını sağlayabilirsiniz.

Bu örnekte <table> elementine verilen arka plan imajı için gerekli stili görüyorsunuz :

```
<html>
<head>
  <style type="text/css">
    table {background-image:url('MaviGokyuzu.jpg');}
  </style>
</head>

<body>
  <table>
    <tr>
      <td>Burada arka plan resmi var...</td>
    </tr>
  </table>
</body>
</html>
```


Arka Plan Rengi

background-color özelliği ile bir elementin arka plan rengi belirtilebilir. body seçicisi ile komple bir sayfanın arka plan rengi tanımlanabilir.

```
<html>
<head>
  <style type="text/css">
    body
    {
      background-color:#ff0000;
    }
  </style>
</head>

<body>
  <p>Merhaba CSS</p>
  <h2>CSS, Açık Akademi'de öğrenilir.</h2>
</body>
</html>
```


CSS ile renk farklı şekillerde verilebilir. Bunların arasında fonksiyonallite açısından bir fark yoktur.

- Adı ile : red
- HEX değeri ile : #ff0000
- RGB değeri ile : rgb(255,0,0)

CSS Tabloları

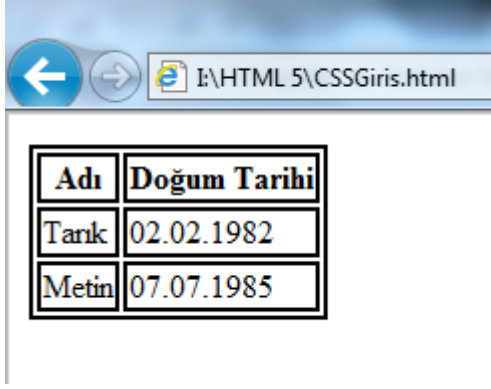
HTML bir tablonun görünümü CSS ile çok gelişmiş bir görselliğe kavuşturulabilir.

Tablo Kenarları

CSS ile tablo kenarı belirlemek için *border* özelliğini kullanabilirsin. Bu örnekte <table>, <th> ve <td> elementleri için 2 piksellik siyah düz birer kenarlık verilmektedir.

```
<html>
<head>
  <style type="text/css">
    table,tr,th,td
    {
      border-width:2px;
      border-color:Black;
      border-style:solid;
    }
  </style>
</head>

<body>
<table>
  <tr>
    <th>Adı</th>
    <th>Doğum Tarihi</th>
  </tr>
  <tr>
    <td>Tarık</td>
    <td>02.02.1982</td>
  </tr>
  <tr>
    <td>Metin</td>
    <td>07.07.1985</td>
  </tr>
</table>
</body>
</html>
```


Tablo Genişlik ve Yükseklik

Bir HTML tablonun genişlik ve yüksekliği *width* ve *height* özellikleri ile tanımlanır. Aşağıdaki örnekte bu CSS özelliklerini görebilirsin :

<Table> etiketi için genişlik yüzde (%) ile verilmiştir. Buna göre kullanıcının tarayıcısı hangi boyutta olursa olsun tablo kendini yeniden boyutlandırıp ekranın tamamına sığdıracaktır.

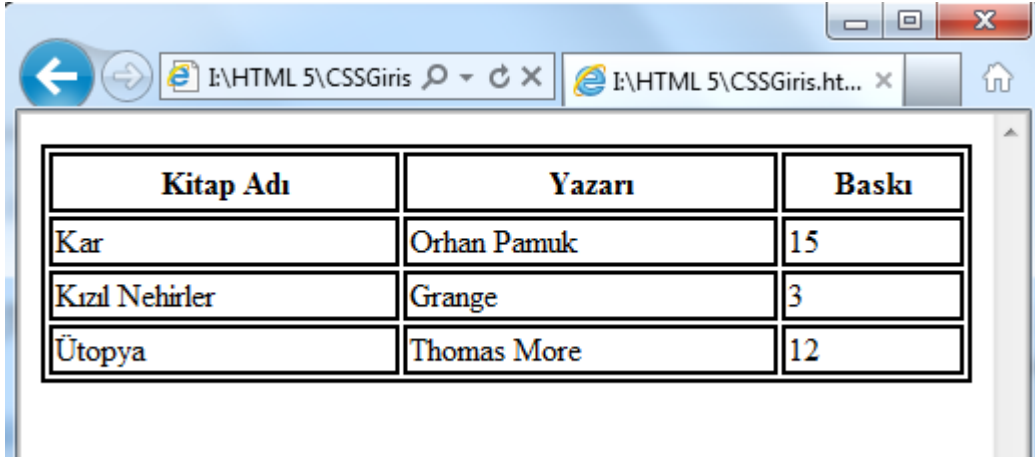
<th> etiketi için verilen yükseklik ise kesin bir değer ile 30px olarak verilmiştir. Buna göre başlık satırının yüksekliği herhangi bir şarta göre değişkenlik göstermeyecektir.

```
<html>
<head>
  <style type="text/css">
    table,td,th
    {
      border-width:2px;
      border-color:Black;
      border-style:solid;
    }
    table { width:100%; }
    th { height:30px; }
  </style>
</head>

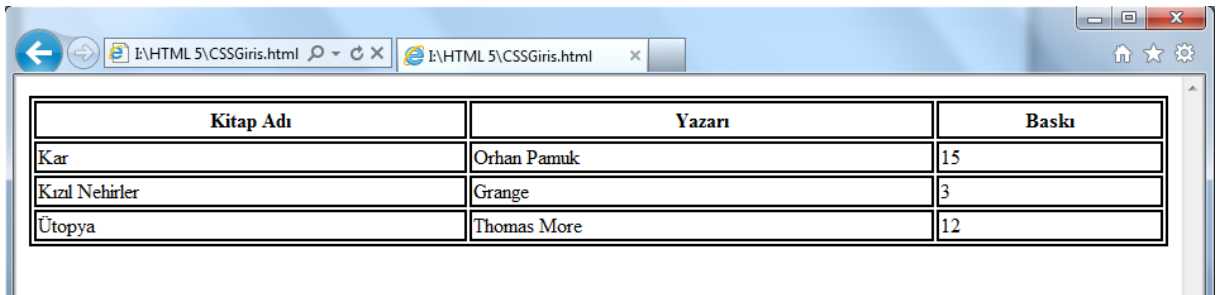
<body>

<table>
  <tr>
    <th>Kitap Adı</th>
    <th>Yazarı</th>
    <th>Baskı</th>
  </tr>
  <tr>
    <td>Kar</td>
    <td>Orhan Pamuk</td>
    <td>15</td>
  </tr>
  <tr>
    <td>Kızıl Nehirler</td>
    <td>Grange</td>
    <td>3</td>
  </tr>
```

```
<tr>
  <td>Ütopya</td>
  <td>Thomas More</td>
  <td>12</td>
</tr>
</table>
</body>
</html>
```


Kitap Adı	Yazarı	Baskı
Kar	Orhan Pamuk	15
Kızıl Nehirler	Grange	3
Ütopya	Thomas More	12

Kitap Adı	Yazarı	Baskı
Kar	Orhan Pamuk	15
Kızıl Nehirler	Grange	3
Ütopya	Thomas More	12